

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
Faculty of Education Lampang Rajabhat University.

การส่งเสริม Soft Skills
และ การวางแผนและการออกแบบงานวิจัย
KNOWLEDGE MANAGEMENT 2021

คณะกรรมการจัดการความรู้ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 2564

คำนำ

หนังสือเล่มเล็กสรุปองค์ความรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของปีการศึกษา 2561 เล่มนี้ เป็นการสรุปองค์ความรู้จากกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ในคณะครุศาสตร์และผู้ที่มิใช่ประสพการณ์ ทั้งด้านการผลิตบัณฑิตและด้านการวิจัย ซึ่งการผลิตบัณฑิตแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่อง “การส่งเสริม Soft Skills” และด้านการวิจัยเรื่อง “การวางแผนและการออกแบบการวิจัย” จากการจัดกิจกรรมจะมีการถอดบทเรียนจากเรื่องเล่า ประสพการณ์ และมีการสรุปองค์ความรู้เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดี

คณะกรรมการจัดการความรู้
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
2561

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	1
สารบัญ	2
บทนำ	3
การส่งเสริม Soft Skills	6
สรุปการส่งเสริม Soft Skills	12
การวางแผนและการออกแบบการวิจัย	14
สรุปการวางแผนและการออกแบบการวิจัย	19
เอกสารอ้างอิง	21

การส่งเสริม Soft Skills

และ

การวางแผนและการออกแบบการวิจัย

บทนำ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ผลิตและพัฒนาผู้สอนมืออาชีพท้องถิ่นและสังคม มีพันธกิจดังนี้ 1) จัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และทักษะทางวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีจิตอาสา มีทักษะการสื่อสารและใช้เทคโนโลยี เพื่อเป็นที่พึ่งทางปัญญาแก่ท้องถิ่น 2) วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและการใช้ประโยชน์ของท้องถิ่นโดยการบูรณาการการวิจัยเข้ากับการเรียนการสอนและ/หรือการบริการวิชาการ 3) ให้บริการวิชาการและสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้วิธีการที่หลากหลายบนพื้นฐานของการปฏิบัติงานจริง (Work-Based Professional Development) 4) สืบสานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่อรักษาความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจใน

คุณค่า ตระหนักและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของท้องถิ่นและประเทศชาติ ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 5) พัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรแบบมีส่วนร่วมโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เพื่อพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ ทั้งนี้คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ลำปางยังมีเป้าหมายการพัฒนาด้านการผลิตบัณฑิตและการพัฒนานักศึกษา ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ ด้านการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และด้านการบริหารจัดการ ดังนั้นเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมาย พันธกิจ ประเด็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และคณะครุศาสตร์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ คณะครุศาสตร์จึงได้ดำเนินการจัดการความรู้ที่มุ่งพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอนและการวิจัย โดยได้กำหนดขอบเขตของการจัดการความรู้ 2 ประเด็น คือ 1) การส่งเสริม Soft Skills และ 2) การวางแผนและการออกแบบการวิจัย โดยให้คณาจารย์ในคณะครุศาสตร์ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเชิญผู้เชี่ยวชาญและผู้มีประสบการณ์ในหัวข้อดังกล่าวเข้าร่วมเล่าประสบการณ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยหลังจากที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละครั้งจะมีการถอดบทเรียนจากเรื่องเล่า ประสบการณ์ และมีการสรุปองค์ความรู้เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดีจากองค์ความรู้ที่มีอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) และองค์ความรู้ที่

ได้จากเอกสารตำรา (Explicit Knowledge) ในหัวข้อการส่งเสริม Soft Skills และการวางแผนและการออกแบบการวิจัย

การส่งเสริม Soft Skills

การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการส่งเสริม Soft Skills สำหรับผู้เรียน เนื่องจาก Soft Skills เป็นทักษะทางด้านอารมณ์และการเข้าสังคมเป็นส่วนใหญ่ เช่น การสื่อสารกับบุคคลอื่น การทำงานเป็นทีม การเป็นผู้นำ การคิดแก้ปัญหา เป็นต้น ดังนั้นทางคณะครุศาสตร์จึงได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการส่งเสริม Soft Skills เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างคณาจารย์คณะครุศาสตร์ ซึ่งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก รองศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิสุทธิ์ ใจสนิท ท่านเป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริม Soft Skills มาร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถสรุปแนวปฏิบัติที่ดีได้ดังนี้

การส่งเสริม Soft Skills ต้องอาศัยประสบการณ์การลงมือทำ ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้นอกห้องเรียน การส่งเสริม Soft Skills สำหรับผู้เรียนจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะดังต่อไปนี้

1. การแก้ปัญหา
2. ความคิดสร้างสรรค์

3. การคิดวิเคราะห์
4. การทำงานเป็นทีม
5. ความสามารถในการปรับตัว
6. การคิดเชิงบวก
7. การสร้างสัมพันธ์ภาพ
8. การติดต่อสื่อสาร
9. การควบคุมอารมณ์
10. คุณธรรม จริยธรรม และจิตอาสา

10 Soft Skills ที่ควรมีเพื่อความสำเร็จในการทำงาน

1. **ตั้งทักษะเป้าหมาย** หากไม่มีเป้าหมายใด ๆ เลย นั่นหมายถึงความล้มเหลวในการดำเนินชีวิต ดังนั้นข้อแรกในการประสบความสำเร็จนี้คือ ต้องมีเป้าหมายของความสำเร็จ อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ทุกคนจะสามารถตั้งเป้าหมายและทำเป้าหมายให้สำเร็จได้ ดังนั้นทักษะการตั้งเป้าหมายจึงสำคัญมาก ๆ มันถือว่าเป็นรากฐานในการก้าวต่อไป

2. **มีความสร้างสรรค์ในการทำงาน** ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ในการทำงานจึงต้องถูกสร้างสรรค์และเริ่มต้นโดยตัวเอง

3. **รู้วิธีการฟังและเรียนรู้จากการวิจารณ์** ทักษะการฟังเป็นทักษะที่สำคัญมาก ทุกคนรู้วิธีการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ

4. **การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ** การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในการสื่อสารให้เหมาะสมที่สุดจะเป็นหนทางสู่ความสำเร็จ คนที่มีความมั่นใจมักจะตั้งเป้าหมายให้กับชีวิต คนที่เข้ากับผู้อื่นได้ง่ายจะช่วยให้เรามีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น

5. **ทักษะการทำงานเป็นทีม** ปัจจัยที่สำคัญสำหรับการทำงานเป็นทีมคือ ต้องรู้วิธีในการเข้าถึงคนอื่น ๆ ในทีม ดังนั้นทักษะการทำงานเป็นทีมจึงจำเป็นมากในการทำงาน

6. ทักษะการค้นพบตัวเอง การค้นพบตัวเองถือว่าเป็นทักษะที่สำคัญในการทำงาน ต้องมีการค้นพบความชอบและความถนัดของตนเอง

7. ทักษะการจัดการจัดสรรเวลา การจัดวางหน้าที่จึงควรจัดตามลำดับความสำคัญและจัดสรรเวลาให้พอเหมาะกับแต่ละหน้าที่

8. ทักษะการตัดสินใจ เป็นทักษะที่จะนำไปสู่พฤติกรรม การดำเนินชีวิตของบุคคล โดยมีการประเมินทางเลือก และผลจากการตัดสินใจจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นกับบุคคลนั้น และควรที่จะพิจารณาอย่างระมัดระวังก่อนที่จะตัดสินใจอะไรลงไป เพื่อให้ผลดีเกิดกับตนเอง

9. ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการแก้ปัญหาก็เกิดขึ้นได้ เกิดจากการฝึกทักษะการคิดเป็นพื้นฐาน อาทิ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ เพื่อช่วยในการขยายกรอบความคิด ไม่ยึดติดกับการปัญหาหรือวิธีการแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ และคิดหาวิธีการหรือแนวทางแก้ไขปัญหาแบบใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้ว่าในหนึ่งปัญหาสามารถหาทางออกได้มากกว่าหนึ่งทาง

แนวทางการส่งเสริม Soft Skills

(คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง)

1. ส่งเสริมทักษะการติดต่อระหว่างบุคคล (Interpersonal Skill)
เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลในการทำงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันอย่างถูกต้อง
2. ส่งเสริมจิตวิญญาณของความเป็นทีม (Team Spirit) การทำงานเป็นทีมถือว่าเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานร่วมกัน ถ้าทีมมีความเข้าใจ มีการรับฟังความคิดเห็นของคนในทีม ก็จะทำให้การทำงานประสบความสำเร็จ
3. ส่งเสริมมารยาททางสังคม (Social Grace) การมีมารยาทในการเข้าสังคม รู้วิธีการพูด รู้ว่าสิ่งใดควรพูดและสิ่งใดไม่ควรพูด เพื่อสร้างความประทับใจให้กับบุคคลรอบข้าง
4. ส่งเสริมการตรงต่อเวลา (Always Punctual) การตรงต่อเวลาถือว่าเป็นความรับผิดชอบอย่างหนึ่ง การพัฒนาตนเองให้เป็นคนตรงต่อเวลานั้นเราสามารถทำได้โดยการที่เรารู้จักแบ่งเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการจัดระเบียบให้กับชีวิต สำหรับในการทำงานหรือ

การเรียนรู้ก็คือการพยายามทำงานหรือส่งงานให้เสร็จก่อนเวลาเพื่อมีเวลาตรวจทานและส่งงานให้ตรงตามกำหนด

5. ส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) การส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์มีจุดประสงค์เพื่อให้บุคคลทำงานได้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการให้ความร่วมมือกันทำงานด้วยความพึงพอใจทั้งด้านความต้องการทางด้านวัตถุและความพึงพอใจทางด้านจิตใจและสังคม

6. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการคิดของสมองซึ่งมีความสามารถในการคิดได้หลากหลายและแปลกใหม่จากเดิม เป็นความสามารถทางสมองในการคิดหลายทิศทางจนนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่หรือรูปแบบความคิดใหม่

สรุปองค์ความรู้จากแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง

“การส่งเสริม Soft Skills”

การส่งเสริม Soft Skills มีความสำคัญในการส่งเสริมผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 Soft Skills เป็นทักษะที่ไม่มีในห้องเรียน เป็นทักษะที่เกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และการลงมือทำ ทักษะที่ค่อย ๆ พัฒนามาจากการใช้ชีวิต การเข้าสังคม และการทำงาน การควบคุมอารมณ์ ซึ่งเป็นทักษะที่สามารถเอาไปปรับใช้ได้ในการเรียนและการทำงาน ในการเรียน Soft Skills จะช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นทักษะที่ผู้เรียนจำเป็นต้องมีการเรียน การใช้ชีวิต เช่น การทำงานเป็นทีม การบริหารเวลา มนุษยสัมพันธ์ การจัดการอารมณ์ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ไม่สามารถหาได้ในห้องเรียน แต่เกิดการจากเรียนรู้ของผู้เรียน การลงมือทำ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า Soft Skills เป็นทักษะที่ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลในสังคมได้

การวางแผนและการออกแบบการวิจัย

หนึ่งในพันธกิจของคณะครุศาสตร์ คือ การวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการและการใช้ประโยชน์ของท้องถิ่นโดยการบูรณาการการวิจัยเข้ากับการเรียนการสอนและ/หรือ การบริการวิชาการ ดังนั้นทางคณะครุศาสตร์จึงได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง “การวางแผนและการออกแบบงานวิจัย” ขึ้นเพื่อให้อาจารย์คณะครุศาสตร์ได้เทคนิควิธีและแนวทางในการบูรณาการงานวิจัยกับการเรียนการสอน ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คณะครุศาสตร์ได้เชิญอาจารย์สาขาวิชาชีพ และประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางร่วมให้ความรู้ในการวางแผนและออกแบบงานวิจัย ซึ่งสรุปแนวปฏิบัติที่ดีในการวางแผนและการออกแบบงานวิจัย ดังนี้

www.shutterstock.com · 251529133

ความหมายและความสำคัญของการวางแผน

และการออกแบบงานวิจัย

การวางแผนและการออกแบบการวิจัย เป็นการออกแบบโครงสร้างงานหรือแผนการศึกษาวิจัย ซึ่งเสนอแนะการเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีการวางแผนการวิจัยให้ครอบคลุม โครงการที่จะทำการวิจัยทั้งหมด เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งคำตอบของปัญหาที่ทำการวิจัย เป็นการสร้างกรอบของการทำวิจัย หรือแผนงานสำหรับการศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล นอกจากนี้การวางแผนการวิจัยยังเป็นการวางแผนล่วงหน้าก่อนดำเนินการวิจัยจริง โดยออกแบบโครงสร้างงาน หรือแผนการศึกษาวิจัย ซึ่งเสนอแนะการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล มีการวางแผนการวิจัยให้ครอบคลุมโครงการที่จะทำการวิจัยทั้งหมด เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งคำตอบของปัญหาและคำถามที่ทำการวิจัยอีกด้วย

วรรณดี แสงประทีปทอง ได้กล่าวถึงการออกแบบงานวิจัย ดังนี้

การออกแบบการวิจัย หมายถึง การกำหนด โครงสร้างต่าง ๆ ของการวิจัย (structure of research) หรือองค์ประกอบของการวิจัย คือ คำถามวิจัย สมมติฐานการวิจัย ตัวแปรที่จะศึกษา กลุ่มตัวอย่าง การวัด/เครื่องมือการเก็บข้อมูล และแนวทางการ วิเคราะห์ข้อมูล ให้สอดคล้องกัน และเพียงพอ เพื่อให้ให้นักวิจัยได้ข้อมูลหรือผลการศึกษามาตอบ คำถามวิจัย ได้อย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ และวัตถุประสงค์ของการออกแบบการวิจัยมีดังนี้

1. เพื่อตอบคำถามวิจัย (to provide answer to research questions) คำถามวิจัย หมายถึง สิ่งที่นักวิจัยสงสัยและต้องการหาคำตอบ หรือเป็นสิ่งที่นักวิจัยต้องการแก้ไข

2. เพื่อควบคุมความแปรปรวน (to control variance) ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนที่นักวิจัย ต้องการควบคุมด้วยการออกแบบการวิจัยที่ดี คือ ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนจากการทดลอง

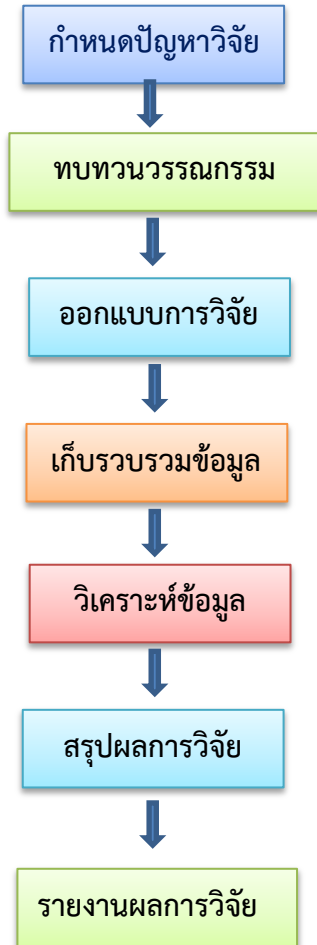
ขั้นตอนการออกแบบการวิจัย

1. กำหนดรูปแบบงานวิจัย พิจารณาจากการนำไปใช้ประโยชน์ ลักษณะของข้อมูล ชนิดของข้อมูล ลักษณะการศึกษาตัวแปร และระเบียบวิธีวิจัย Kumar (1996) ได้จัดรูปแบบการวิจัยแบ่งตามมิติ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การนำไปใช้ (application) 2) วัตถุประสงค์ (objectives) และ 3) ลักษณะของสารสนเทศ (Type of information)

2. การกำหนดขอบเขตการวิจัย การกำหนดขอบเขตของการวิจัย เป็นการกำหนดขอบเขตของประชากร กรอบแนวคิดในการวิจัย จำนวนตัวแปรที่ศึกษา และช่วงระยะเวลาที่ศึกษา ซึ่งควรสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย (สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย, 2546)

3. การกำหนดแนวทางการวิจัย การออกแบบการวัดตัวแปร (measurement design) การออกแบบการสุ่มตัวอย่าง (sampling design) และการออกแบบการวิเคราะห์

ขั้นตอนของกระบวนการวิจัย

สรุปองค์ความรู้จากแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่อง

“การวางแผนและการออกแบบการวิจัย”

การวางแผนและการออกแบบการวิจัยจะต้องมีการการวางแผนล่วงหน้าก่อนดำเนินการวิจัยจริง โดยออกแบบโครงสร้างงาน หรือแผนการศึกษาวิจัย ซึ่งเสนอแนะการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล มีการวางแผนการวิจัยให้ครอบคลุมโครงการที่จะทำการวิจัยทั้งหมด เพื่อที่จะให้ได้มาซึ่งคำตอบของปัญหาและคำถาม การออกแบบงานวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ตอบคำถามวิจัย (to provide answer to research questions) คำถามวิจัย หมายถึง สิ่งที่นักวิจัยสงสัยและต้องการหาคำตอบ หรือเป็นสิ่งที่นักวิจัยต้องการแก้ไข และ2) ควบคุมความแปรปรวน (to control variance) ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนที่นักวิจัยต้องการควบคุมด้วยการออกแบบการวิจัยที่ดี คือ ความแปรปรวนของความคลาดเคลื่อนจากการทดลอง

อ้างอิง

คณะกรรมการจัดการความรู้. (2561). รายงานการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพปาง.

สุวิมล ว่องวานิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย. 2546. แนวทางการให้คำปรึกษา วิทยานิพนธ์. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ตำราและเอกสารทาง วิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Kumar,R. 1996. Research Methodology. London: Sage Publications.